

נקודת אור בפרשה – לראות חיובי – פרשת שלח

אנו קוראים בפרשתנו על שנים עשר המרגלים שיוצאים לרגל את ארץ ישראל. עשרה מהם חוזרים ובוכים על הטרגדיה הנוראה; על הארץ ש'אוכלת יושביה', על האנשים הגדולים שיש שם, על הפירות המוזרים וכו'... עבורם, ארץ ישראל היא אסון! לעומתם, יהושע וכלב טוענים כי 'טובה הארץ מאד מאד'!

וצריך להבין: מה קורה כאן? איפה האמת? **והתשובה:** תלוי מה רוצים לראות!

הארץ שאוכלת יושביה יכולה להיות כארץ שיש בה השגחה פרטית מיוחדת, שכל אנשיה יהיו עסוקים באבלם ולא ישימו לבם על המרגלים שמשוטטים בארצם. הפירות הגדולים יכולים להיות תופעה מדהימה וטובה בכך שפרי אחד מספיק למשפחה שלימה, ולא רק הוכחה לכך שהעם היושב בה משונה כשם שפירותיה משונים... **תלוי איך מסתכלים ועל מה ממקדים את המבט!** כשממקדים את המבט על הטוב – רואים טוב! כשמחפשים את השלילי – מוצאים שלילי!

ידוע המעשה המובא בספר 'חובות הלבבות' (שער הכניעה פרק ו): "על אחד מן החסידים, שעבר על נבלת כלב מסרחת מאד, ואמרו לו תלמידיו: "כמה מסרחת נבלה זאת". אמר להם: "כמה לבנות שיניה", ונתחרטו על מה שספרו בגנותה... והיתה כוונתו להוכיחם, שלא ילמדו לשונם לדבר רע, וישוב להם טבע. וכן **כשילמדו לשונם לדבר טוב, ישוב להם טבע קבוע**".

דהיינו, הגם שאכן היתה אותה נבלה מסרחת, ראה החסיד את החיובי שבה - את לובן שיניה, ובכך רצה הוא ללמד לתלמידיו מוסר ודרך חיים; בכל דבר יש חיובי ושלילי, ובמקום לחפש את הדברים הלא טובים שבו, יש לחפש ולמצוא את הדברים החיוביים הקיימים בו.

כיצד יכול האדם לראות את החיובי שבזולת?

המשיל זאת הרב דב יפה שליט"א (משגיח ישיבת 'כנסת חזקיהו') לאדם שמחפש חפץ יקר שאבד לו. בתחילה הוא מחפש במקומות שהחפץ עשוי להמצא שם. אחר כך הוא מחפש גם במקומות שאין הדעת נותנת שהחפץ ימצא שם. בשלב מאוחר יותר חוזר המאבד ומחפש אפילו כמה פעמים במקומות שכבר חיפש, ואף על פי שברור לו שכבר חיפש שם, ומצד ההגיון אין כל סיכוי סביר למצוא שם את החפץ האבוד, **אך** מתוך שהוא אוהב את מה שאבד לו, הוא נתלה אפילו באפשרות בלתי סבירה וחושב שמא בכל זאת קודם לא חיפש טוב וחוזר ומחפש שוב.

כך גם בענייננו; אילו היינו אוהבים את הזולת, היינו "מחטטים" ומחפשים צדדים של זכות במעשיו, היינו עושים הכל כדי לראות את החיובי שבו, ואפילו אם אין זה הגיוני! **ומדוע?** – כי כשאני אוהב את הזולת, אין פירושו ש'פתאום' אין לו חסרונות, אלא אני לא רוצה להתמקד בהם, אני רואה רק את מעלותיו. וכשאני לא אוהב את הזולת, אין פירושו ש'פתאום' אין לו מעלות, פשוט אני לא רוצה להתמקד בהם, אני רואה רק את חסרונותיו.

גם לנו עצמנו יש חסרונות. ומדוע אנו לא כועסים על החסרונות של עצמנו? כי אנו מעדיפים להתעלם מהם! כי אנו אוהבים את עצמנו!

נסיים במעשה: הביט האדמו"ר באברך המדוכדך שעמד לפניו והאזין בקשב רב לצרות אשר תינה הוא בפניו. לאחר מכן נטל האדמו"ר דף לבן וצייר עליו עיגול שחור. "מה אתה רואה כאן?" שאל את האברך. "כתם שחור", ענה. שוב שאל האדמו"ר: "מה אתה רואה?" - "כתם שחור". שילש האדמו"ר את שאלתו: "תוכל לומר שוב מה

אתה רואה כאן? - "כ... כתם ש... שחור", ענה האברך במבוכה גלויה. "לא כך", נענה הרבי ואמר, "אתה רואה
כאן דף נייר לבן, שעליו ישנו כתם שחור" ... **והנמשל - ברור!**